

AĞAÇ'LI ŞİİRLER

AĞACIM

Mahallemizde
Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim.
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamasını bilseydin
Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!
Sen kuruduğun zaman
Biz de inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

(Eylül 1937)

ORHAN VELİ KANIK
(1914 - 1950)2

AĞAÇ

Bu şiire girmek için
yıllarca bekledi
şu yaşlı ağaç.
Kimse onu anlamadı.
Yanından geçen
birini görünce
usulca kımlıdanmasını bile
bir şeylere
yormadı...
Yolun kıyısında duran
yapraksız, tozlu ağaç
işte bir şiire girdin.
Artık yalnızca
bir ağaç
değilsin...

AHMET ERHAN
(1958 - 2013)

AĞAÇ

Gün bitti. Ağaçta neş'e söndü.
Yaprak âteş oldu, kuş ta yâkut.
Yaprakla kuşun parıltısından
Havzın suyu ergûvâne döndü.

AHMET HAŞİM
(1887 - 1933)

AĞAÇ

Bir ağaç ki eğile eğile
İbadet olmuş,
Bir ağaç ki «ağaç» deyip geçmek
Âdet olmuş...

Dalları sallana sallana
Salıncak,
Dudakları inile çıkıla
Basamak,

Kendisi renkten, ışıktan, kokudan
Bir demet olmuş,
Cenneti anlatan
Bir âyet olmuş.

Karışmış dallar dallara,
Kuşlarını çağırır yollardan.

Uçurur kuşlarını yollara...
Rengiyle, kokusuyla, tadıyla
Ziyafet olmuş.

Su sesine, kuş sesine dalarak
Gölgesine uzanmak
Saadet olmuş.

Bir ağaç ki «ağaç» deyip geçmek
Âdet olmuş.

ARİF NİHAT ASYA
(1904 - 1975)

AĞAÇ

Ağacım, dört kol çengi kıyamet,
Her dalımda bir memleket,
Uzar kollarım uzar,
Taşımda toprağımda bereket,
Köklerimden başlar hürriyet,
Bana çarptıkça anlar
Yağmur yağmur olduğunu,
Rüzgâr, rüzgâr.

Taşımda toprağımda kıyamet
Köklerimden başlar hürriyet.

CAHİT IRGAT
(1915 - 1971)

AĞAÇ

- Eluard'a -

Bu gökyüzü, aklına esip,
biraz daha büyüyeyim deseydi,
bu çaresiz ağaç
silinir giderdi.

İLHAN BERK
(1918 - 2008)

AĞAÇ

Bu dağ başında yol üstünde
Neler çekmedi bu ağaç?
Karga dallarında gelin oldu.
Fatma kızın gölgesinde kapattılar ağzını
Kadın oldu!
Dili yok ki söylesin onbaşıya
Sarı Ahmet'i kimin öldürdüğünü
Müdür beye rüşvet olarak
Beşibiryerdeyi kimin götürdüğünü
Bu dağ başında, yol üstünde
Aç bi ilaç
Neler çekmedi bu ağaç.

SİTKİ TUNCER
(1920 - 1978)

AĞAÇ ALTINDA

Çırpınır bir ağaç dalında rüzgâr.
Bir tomurcuğu özler yaprak,
İçimde güneşler, ışıklar.
Ben düşünürüm bir ağaç altında,
Kucağıma meyvalar düşer.

SELÂHATTİN BATU
(1905 - 1973)

AĞAÇLAR

Ellerimin önündeki dallar da
Sarıldı yaprağa
Göremiyorum karşı yamacı
Erken mi yoldayım
Ben mi geciktim
Yoksa ben mi geciktim

Önümüzde bir çınar yükseliyor
Her gece atlılar geliyor ona
Destan söyleşip gidiyorlar
esmerlikleri
Tutuşup kuruyan dudakları kalıyor sabaha

Dostum
Üşüyorum dedin
Üşüme
Korkuyorum - korkma
Kaçıyorum - kaçma

Ürperiyorum düşünceden - ürper

Sabah trafik
Çınara kim bakar
Kim geçer dallarından
Bahar mı geliyor
Komşunun balkonunda
Çamaşırlar renk ranga renk

Kızlar göğüslerini
Baharın ağacına
İlk açan çiçeğine
Dayadılar

Arılarla erkekler boğuşuyorlar
Arılarla uçan bütün çiçeklerle
Ayaklarında taşınan tozlarla
Akıyorlar alıp götürülürken
Yaprakevlerin içindeki dişiliklere

Dostum geç kaldın
Güneş ne gün doğacaksa
Söylediler duymadın geç kaldın
Otur ağla sonra soframda doy
Ekmek tut zeytin tat
Açlığını eğlerken sen
Bak nasıl ayçağın elleri
Savaşarak ve devirleri aşarak geldiler
Karanlığı karaladılar yolları tuttular
At tepmedeler

Bak nasıl savaşı bindiler.
Gece çınara gelip söyleşip
Kelime ettiler söz biletiler
Zorun yamanını kolayladılar.

Sahip olun tařa demire
Aleve
Küle bile.

CAHİT ZARİFOĞLU
(1940 - 1987)

AĞAÇLAR

Ağaçlar!
Gökyüzünden düşmüş
oklar mısınız?
Hangi ürkünç savaşçılar fırlatmış sizi?
Yıldızlar mı?

Müziğiniz fışkırıyor kuş ruhlarından,
Tanrı'nın gözlerinden,
yetkin azaptan.

Ağaçlar!
Daldıracak mısınız kaba köklerinizi
yüreğime toprakta?

FEDERICO GARCIA LORCA
(1898 – 1936)

AĞAÇLAR

Bilinmez biçimler çiziyor
Havada sesi...
Kimi çiçeğe durdu,
Güzellendi kimisi.
Çağları emziren toprak
Çöllenirken acıdan
Kimi kurudu kaldı,
Ölümü yendi kimisi.

ŞÜKRAN KURDAKUL
(1927 - 2003)

AĞAÇLAR UYUYOR

Kalktım ki
akılmaz bir kış sonu,
kuru fasulyeler, soğanlar, sarmısaklar
filiz veriyor,
patatesler bile.

Herkesin göğsü vurur
iyi olmasa bile,
patatesler bile.

Çılgın bahar, kanımı eskittin tazeliğinle,
adın biraz sonra geçecek defterimde.
Ah o nasıl hazin bir yapraktı,
nasıl yapraktı,
artık unutmam.

Gecelerimde,
kıydan ve yeşilden ve denizden boğuluyorum.

Ne sabah var, ne akşam.

Kalktım ki,
evet,
ne sabah var, ne akşam.
Şimdi ben bundan sonra
hangi türküyü çalsam

Kalktım ki şaşırdım,
önümde pencere, geride deniz,
gök felâket,
ağaçlar uyuyor daha.

Kalktım ki evet
ağaçlar uyuyor.
Nisan ölümleri umursamıyor,
insanlar habersiz,
ağaçlar uyuyor.

TURGUT UYAR
(1927 - 1985)

AĞAÇLAR VE KUŞLAR

Ne yağmurdan korkmalı
Ne hatıralardan
Her sabah sokakta başlamalı
Ağaçlar ve kuşlarla yaşamaya..

SABAHATTİN KUDRET AKSAL
(1920 - 1993)

AHLAT AĞACI

Eşin dostun yaşıyor bak bahçelerde
Sen çıplak bir doruğun üzerindesin
Tam rüzgârın engini sardığı yerde.

Yekpare bir mavilik üstünden akar
Altında köklerini sıkan bir toprak var
Dertleşir durursun gölgenle.

Bazan öyle yakın geçer ki kayan yıldızlar
Halini soruverecek sanırsın
Dağılır üstündeki yeşil sükût
Ümitle kımıldanırsın.

Bakma sana bir ad verdiklerine
Yerle gök arasında bir karaltısın

Ve bütün dünya seni unutmuş
Sanki kim bilecek yaşadığını
Gelmese dallarına birkaç fakir kuş..

Ne de dolmaz çilen varmış
İlk defa kırağı yaktı canını
Aşk sonra bulutların
Rüzgârın cilvesi değil miydi
Döken yapraklarını..

Durmuşsun kırların bir ucuna
Ah senin halin köylü hali
Yaşarsın kıraç toprakta
Servi-simin misali..

MEHMET BAŞARAN
(1926 - 2015)

ARKADAŞIM BADEM AĞACI

Sen ağaçların aptalı,
Ben insanların.
Seni kandırır havalar,
Beni sevdalar.
Bir ılıman hava esmeye görsün,
Düşünmeden gelecek karakışı,
Açarsın çiçeklerini..
Bense hayra yorarım gördüğüm düşü..
Bir güler yüz, bir tatlı söz,
Açarım yüreğimi hemen.
Yemişe durmadan çarpar seni karayel,
Beni karasevda...
Hem de bilerek kandırıldığımızı
Kaçınıcı kez bağlanmışız bir olmaza
Ko desinler bize şaşkın
Sonu gelmese de hiçbir aşkın
Açalım yine de çiçeklerimizi.
Senden yanayım arkadaşım,

Havayı bulunca aç çiçeklerini

Nasıl açıyorsam yüreğimi.
Belki bu kez kış olmaz
Bakarsın sevdan düş olmaz
Nasıl vermişsem kendimi son sevdama
Vur kendini sen de bu güzel havaya.

AZİZ NESİN
(1915 - 1995)

ARSIZ AĞAÇ

Bir deli rüzgâr esmiş
Kapmış yabanın dağından bir tohum
Şuracığa savurmuş
Ayağı toprağa değmiş ya
Cılız otu itmiş bir yana
Bir güzel yer etmiş kendine
Oh demiş...
Kodunsa bul yerinde
Bir fidan boy atmış
Besbelli
Deli tohumun

Şimdi sofralar kurulur
Gölgesinde sevişip durulur
Dayanmış dayanmış da
Sonunda karışmış insanoğluna
Fıkralar öğrenmiş açık saçık
Tek gönlü olsun anlatsın

Şaşarsın
Bir vurdum duymaz olmuş
Ağaçtan ummazsın
Yalnızdım
En güzel şiirimi okudum
Yaprağı kıpırdamadı arsızın.

CELÂL VARDAR
(1916 - 1991)

BİR ARDIÇKUŞU AKASYA AĞACINDA

O yaz,
bol bol roman okudum,
denize girdim kimsesiz kumsallarda;
rüzgârların, balıkların adlarını öğrendim.
Nice cümlelerin altlarını çizdim
kırmızı kalemimle.
Örneğin,
“Asker dolu bir tren tarihi değiştirebilir.”
Sonra gene aynı kitaptan,
“Bir ardıçkuşu şakımaya başladı akasya ağacında.”
Geceleri,
sararan otların üzerine uzanıp
bir açikhava sineması seyrettim
gökteki yıldızlardan
ve altını çizdiğim cümlelerle konuşturdum onları.
Uzaktan bir çağlayanın sesi karışıyordu
yıldızların mırıltılarına.
Gene de duyabiliyordum Adil Nuşiran’ın huzurunda
hayat denilen bu acılar denizinde
en acımasız dalganın ne olduğu konusunu tartışan

 bilge kiřiyyi.

Odama çekilip yatmadan önce,
tarihi deęiřtirebilecek asker dolu o trenin
hızla geçtięini duydum,
sonra da
akasya ağacında şakımaya başlayan ardıkuşunu.

Karřıda Midilli,
denizin ötesinde, sessiz.
Bu sessizlik sanki
o sevdalı kadının
bin kulaklı geceye fırlattığı çığlık
binlerce yıl önce.

CEVAT ÇAPAN
(1933 -)

BİR KAYISI AĞACI

Ben bir kayısı ağacıym
Kırşehir'in Dinekbağı'ndan.
Küçücük bir ev önünde yaşarım yapyanlız.
Yılda bir çiçek açar,
yılda bir kayısı veririm,
avuç içi kadar.

Yaz olur,
bir kadın silkeler dallarımı,
bir çocuk yerde bağırır, güler,
bense hoşnut olurum.
Hem zaten benim
ne söğütler gibi nezaketim vardır,
ne kavaklar gibi gururum.

Ben bir kayısı ağacıym
Kırşehir'in Dinekbağı'ndan.
Dinekbağı'nda üç insan severim,
bir çocuk,

bir genç kadın,
bir genç adam,
benim kadar sessiz sedasız,
benim kadar halim selim.

En güzel ay nisan ayı,
toprak yumuşak yumuşak,
en güzel ay nisan ayı.
Yamur yağdı, çiçek açtı,
bir hoş oldu içirim,
en güzel ay nisan ayı.
Kavaklar uzakta upuzun,
bir sağa, bir sola,
başı döner kavakların.
Ben bir kayısı ağacı,
başımda çiçeklerim.

Ben bir kayısı ağacı,
üç insan severim:
bir çocuk,
bir genç kadın,
bir genç adam.
Çocuğun adı Ahmet,
kadının adı Fatma,
adamın adı İbrahim.
Ahmet küçük ve sarı,
Fatma tombul ve beyaz,
İbrahim uzun ve narin.
Bir tek toprak odaları var üçünün,
toprak odanın bir tek penceresi.

Ben bir kayısı ağacı,
bazan eğilir bakarım odaya,
yerde bir eski yatakla yorgan görürüm,
duvarda bir eski kırık ayna,
yerde bir eski kilim,
bir eski hasır.

Bir kayısı ağacı,
bazan eğilir bakar odaya,

çiçeklerinden utanır.

Dün gece gaz yakamadılar,
ayışığında gördüm üçünü.

Üçünün suratı asık.

Önce oturup
zeytin ekmek, taze soğan yediler,
sonra baktılar birbirlerinin gözüne,
sonra esnediler.

Gökyüzü bembeyazdı.
Gökyüzü çiçeklerimin renginde.
Gökyüzünde kavaklar..

Fatma uzandı İbrahim'in yanına,
sağa döndü.
Tombul,beyaz yüzü pencerede,
gözleri açık durdu sabaha kadar.

Çiçeği en önce kayısı döker.
Ben bir kayısı ağacıyım,
döküyorum çiçeklerimi.
Yer beyaz beyaz,
başım yeşil yeşil,
kayısılarım memede.

Haziran gelecek,
güneş yakacaktır tepemi,
kayısılarım balla, şekerle dolacaktır.
Ben bir kayısı ağacıyım,
haziran gelecek,
avuç içi kadar kayısılarım
Ahmet'in ekmeğine katık olacaktır.

Ben bir kayısı ağacıyım.
Kötü bir düşüncedir almış beni.
Geçti bağları budama zamanı, dedim,
dedim, çarşıda dört döner İbrahim,
dedim ekmek parası,
zeytin parası,

gaz parası.

Dedim, insanlar
neden yaşatılmıyor
ağaçlar kadar olsun.

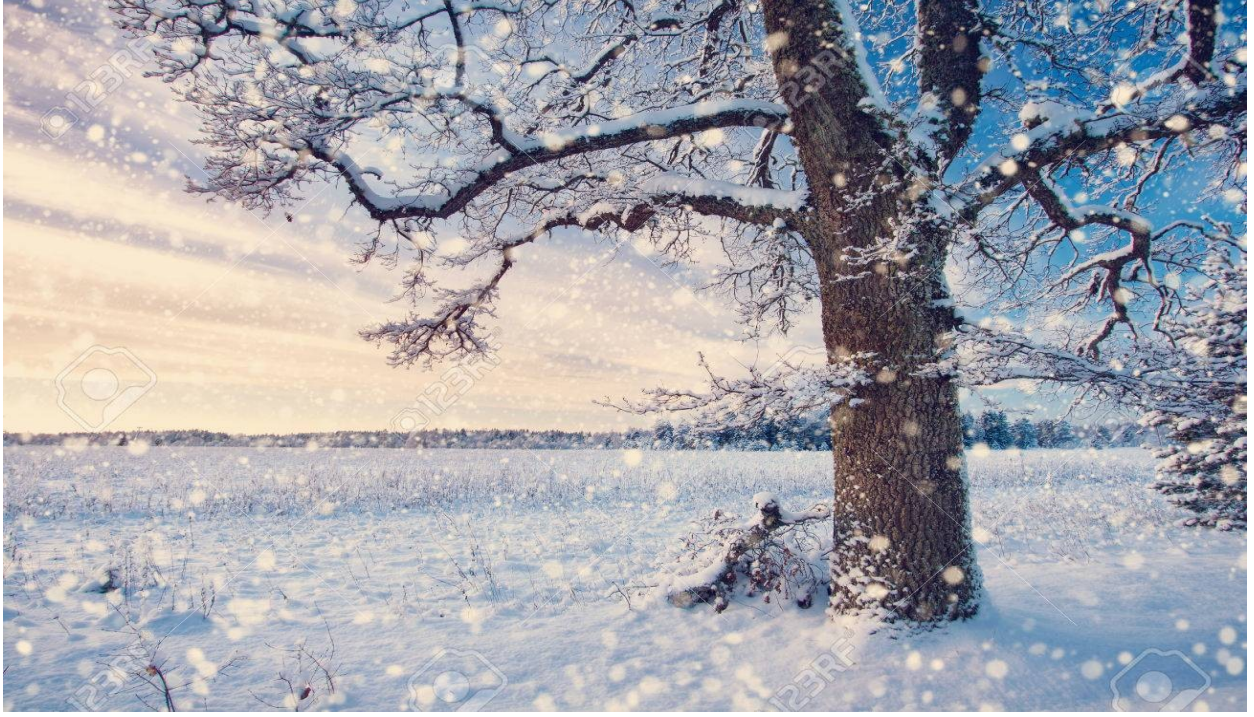
Ben bir kayısı ağacı.
Fatma'nın, İbrahim'in, Ahmet'in
yumurtası, şekeri, eti.
Gittikçe artmakta kederim.
Günlerden pazartesi.
Gene geldi, elinde çanta, o şişman adam.
Şişman adam bir düşman gibi beni seyreder,
ben şişman adamı bir düşman gibi seyrederim.
Durmuş İbrahim kapıda,
yüzü dalgın ve sinirli,
bakıyor eli çantalı şişman adama.

Şişman adam uzattı gövdeme elini,
pencereden korkmuş kuzular gibi baktı Ahmet,
büktü boynunu kuzular gibi.
Ben bir kayısı ağacı.
Gövdemde sarı kağıt.

Yol parasını verememiş İbrahim,
verilmiş haciz kararı.
Yapmayın, dedim.
yılda bir çiçek açarım, dedim.
Etmeyin, dedim.
ekmeğe katık oluyor kayısılarım, dedim.

Bir öğle vakti baktım,
kavaklar uzakta upuzun,
bir sağa, bir sola.
Ben kışlık odun,
altı lira...

ABDÜLKADİR MERİÇBOYU
(1917 - 1985)

BİR YILBAŞI AĞACI İÇİN

Faili meçhul bir intihar ikliminde
Türkiye'de 1993'ün arifesinde
Geçmişten geleceğe birkaç mutluluk anı taşıyorum
Zor bir yıld, annem öldü, dünyada
Yangın çıktı, oysa ben hep üşüdüm
Kalbimdeki son ışığı da kınına gömdüm.

Geçmişten bugüne akan kimya,
geleceğimi doldurmuyor
Her eylem öncesinde ellerimde bir uyuşma
Yoktum da kendimi sanki rüyada gördüm

- Düşün, Gölbaşı'na doğru seyrediyorum
Ve altımda kırmızı bir Fiat Tempra
Mezarlık ziyaretinde yüzbin kilometre yapmış
Göstergeleri kırılmış intiharları önleme yarışında...

Zor bir yıld, annem öldü son defa...

AHMET ERHAN
(1958 - 2013)

BİR ZEYTİN AĞACININ GÖVDESİNE

Yün dokumadığım için,
ha bugün ha yarın
tutuklanma buyruğunu beklediğim için
- evim her an hazır
baskınına polisin-,
kağıt bile satın alamadığım için,
kazacağım
bütün başıma gelenleri,
ve tüm sırlarımı
zeytin ağacının gövdesine,
evimin bahçesine dikili.
Kazacağım tüm
hayatımın öyküsünü,
kanlı günlerimi dilim dilim,
naralarımı, çığlıklarımı,
portakal ağacının gövdesine
ve mezar taşlarına ölülerimin.
Damla damla emdiğim

bütün acıları

silme yetecek
onda biri bile
gelecek tatlı günlerin.
Kazacağım bir bir
topraklarımızdan çalınan
her parçanın numarasını,
sınırını ve yerini köyümün,
köyümde eğleşenlerin yıkılmış evlerini,
kökünden sökülmiş ağaçları.
çiğnenmiş kır çiçeklerini.

Kazacağım bir bir
sinirlerimi büke büke parçalayan,
uzmanlaşmış bir sürü adamın adlarını,
ve bütün hapisanelerin adlarını,
ve ellerimi kenetlemiş
her çeşit kelepçeyi,
ve tüm dosyalarını
gardiyanlarımın,
ve üstüme boşalttıkları her küfürü.

Ve kazacağım:
«Küfr Kasım, seni unutmadım.»
Ve:
«Doruğuna çıktık kanlı dağların.»
Kazacağım sonra,
anlattıklarını
bana güneşin,
ve ayın fısıldadıklarını bana,
ve kumrunun dediklerini bana,
âşıkların terk ettiği
kuyunun başında.

Hatırlamam için iyicene,
kazacağım
ayakta, dimdik,
bütün acı günlerimi,
ve her sayfasını bozgunun,
tohumdan
dağa kadar,
kazacağım hepsini
zeytin ağacının gövdesine,
evimin avlusunda dikili.

TEVFİK EL ZEYYAD
(1929 – 1994)

CEVİZ AĞACI

Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz,
Ben bir ceviz ağacıym Gülhane parkında,
Budak budak, şarham şarham ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane parkında.
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril,
Koparıver, gözlerinin, gülüm, yaşımı sil.

Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim var.
Yüz bin elle dokunuyorum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir. Şaşarak bakarım.
Yüz bin gözle seyrederim seni, İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane parkında.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında...

NÂZİM HİKMET RAN
(1902 - 1963)

CEZAYİR AĞACI

Sevgilim Cezayir beyaz bir duvar
Bir yanı Akdeniz öbür yanı nar

Senin nar ağacın
benim denizim
ve duvar

Bir yasemin senin gibi Cezayir
Ve de zakkum gibi zehir

Aures'ten rüzgâr
senin kokunu
bana getirir

Bütün gece Kablylie berberileri
Hurma dallarından denize geçti

Ama nice yıllar
göremedim bile
senin düşlerini

Kurşun kanatlarıyla tarihin
Derin ovasına uçuyor Konstantin

Ve göğsümü bir zeytin
dalıyla okşayan
yüreğin

Bu şiiri sevgilime adadım
Hadj Ali, Benzine ve öteki dostlarım
Kanlı bir gül çizgisiyle
ayrılırken haziran
ve kasım

Mor perdeleriyle Otel Aletti
Bir ateş ağacı gibi yandı gitti

Sevgilim
ayrılık
canıma yetti.

ONAT KUTLAR
(1936 - 1995)

CÜMLE AĞAÇ UYKUSUNDAN UYANDI

Cümle ağaç uykusundan uyandı
Giyinmiş donunu yeşil atlastan
İrenk irenk çiçeklere boyandı
Gidermiş kederi kurtulmuş yastan.

Bahar gelir dağlar bağlar süslenir
Yel değmezse coşar dallar uslanır
Bir hazin ses şafaklara seslenir
Neler duymaz bâd-ı sabâ o sesten.

Eser seher yeli her sabah sabah
Dalgaları sular titreşir yaprak
Saçar kokusunu menekşe, zambak
Hakiki bir duygu vefalı dosttan.

Gezme yârim keklik gibi kayada
Sakın tellerini yoldurma yâda
Veysel'in âşkına asla bir bâde,
Doldur ver içeyim içtiğin tasta.

ÂŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU
(1894 - 1973)

DUT AĞACI

I

Belki de bayramdı.
Çünkü toprak geniş,
bayramlar bereketli,
insan kalabalıktır.
Ve biri benzemez ötekine,
aynı anadan doğsa bile.
Belki de bayramdı.
Sünni köylerde kurbanlar kesilir, on gün
geçmez Alevi köylerde
cehennem ağzını yumardı.
Suçlar bağışlanır. Bayramdır.
Belki de bayramdı.
Gökyüzü gümüş paralar gibi ve
gökmavi ışıltıda saçları kızların...
Gelinlerin yüreği ağzında,
ihtiyarlar sessizdi.

II

"Toprak mı tutuřtu?"
Bu soruyu kim sordu?
Yalazlanan bir sesle kim sordu bu soruyu:
Toprak mı tutuřtu?
Bir kucak ipek böceęi sanki,
obur eneleriyle
saldırdı yapraklarıma.
Bir dinmez hışırtı.
Kırı dolaşan çığlık ne...
Yoksa yeniden kazanlara mı attılar kozaları?
Sağılan sıcak ipek,
poşuların rengine yansıyan ağıtlı kızılık...
Kıvrılan kelebek kanatları...
Dutlarım pekmez kazanında tanırdı sıcağı...
Bu nasıl bir sıcak...
bu ne kaynamaz pekmez...
Bu nasıl helva...
Ölen kim?

III

Belki de bayramdı.
Güneři utandıran sıcaklığı tanıdım.
Tanıdı ot böcek.
Uyudum uyanamadım.

SENNUR SEZER
(1943 - 2015)

HEP AĞAÇLARA

Hep ağaçlara bakarım, ağaçlarla
Yaşadığım o Zaman, çocukluğumdur
Onlar, o bahçe, hiç unutamadığım
Bir sarı yol, otlar, bir yıkık kapıdır,

Gökle çerçeveli o günler, bulutlar,
Bir özlem dinmeyen, neye, bilmediğim
Ve bir masalsı gece, tek göz haydutlar
Varmış dağ başlarında! Ve uyandığım

Bahçe, sabahla, yine saydam ve güzel.

SABAHATTİN KUDRET AKSAL
(1920 - 1993)

HİÇ YOLUNUZ ORMANA DÜŞTÜ MÜ?

Hiç yolunuz ormana düştü mü?
Gözüne küçük bir adam
Bir büyük ağaçla düştü mü?
Ağaç büyüktü ama tek
Adam küçüktü ama çok

Dedelerinin dedeleriyle gelmiş utanmadan
Elinde balta, sırtında nacak
Dedelerinin dedeleriyle gelmiş arlanmadan
Kolunda bıçkı, belinde ip
Dedelerinin dedeleriyle gelmiş sıkılmadan
Dengesiz bir boy ölçüşmeydi bu.

Ağaç büyüktü ama tek
Adam küçüktü ama çok.

CELÂL SILAY
(1914 - 1974)

HİÇBİR AĞAÇ BÖYLE HARİKULADE
BİR YEMİŞ VERMEMİŞTİR

Topraktan, ateşten ve denizden
Doğanların
En mükemmeli doğacak bizden...

Ve insanlar ellerini
Korkmadan,
Düşünmeden
Birbirlerinin ellerine bırakarak,
Yıldızlara bakarak

Yaşamak ne güzel şey
Diyecekler...

Bir insan gözü gibi derin,
Bir salkım üzüm gibi serin,
Bir ferah,
Bir rahat
Bir işitilmemiş şarkı söyleyecekler...

Hiçbir ağaç
Böyle harikulade bir yemiş vermemiş
Olacaktır.

Ve en vaat edici
Bir yaz gecesi bile
Böyle sesler
Böyle inanılmaz renklerle
Sabaha ermemiş olacaktır.
Topraktan,
Ateşten
Ve denizden
Doğanların
En mükemmeli doğacak bizden...

NÂZİM HİKMET RAN
(1902 - 1963)

İĞDE AĞACI

Her sabah yürekten selâmladığım,
Baharda süslü, kışın çırcıplak,
Ana, kardeş gibi düşünürüm, sevgili
Bir halin var pek dokunur içime;
Ne kaygısız deyip imreniyorum sana,
Yerini beğenmiyorum bizim bahçede;
İçimde sanki beraber yaşıyoruz.
Sarı çiçeklerin erken tomurur;
Herhalde hapislerle komşusun;
Yapraklarına özlem türküleri dokunmuş;
Dalların yıldızlarla konuşur;
Köklerin bilinmez düşlerde.
Neden bizimle konuşmuyorsun?
O canlı, dipdiri duruşunla,
Hep onu düşündürüyorsun,
Görmüşlüğün var mı ığde ağacı,
Özgür yaşamayı biliyor musun?

OĞUZ TANSEL
(1915 - 1994)

KAVAK AĞACI

İlk ışık saygıyla selamlar dallarını,
Başın ufuklar ötesinde güler.
Rüzgârların dilinden yaprak yaprak anlarsın,
Üstünde sevgisi cıvı cıvı serçeler.
İnsanlara örnek duruşun,
Uzak diyarlardan selam getirir leylek,
Tavında toprak gibi gücün yeter yaza, kışa
Bizimkinden başka, aydın dünyanın gerçeği.
Yeryüzünün süsü, onuru
Işıl ışıl türkü söyler toprağa gölgen.
En temizi sevgilerin, en arısı
Çalışanların hayatına yakın düşüncen.
Vücudun çelik gibi kavak ağacı,
Seni kucaklamak gelir içimden,
Topraklarımda biriniz bin olsun,
Bütün iyi dilekler yürekten...

OĞUZ TANSEL
(1915 - 1994)

KAVAKLAR

Canının nakışlarını
Bırakıp gövdelerine
Önce kavakları
Dikip yetiştiren gitti

Titredi toprak

Ellerinde baltalar
Öfkeli yüzlerle
Bölüştü kavakları
Geride kalanlar

Şaştı gökyüzü

Döküp dallarını yapraklarını
Nice güz uğultularıyla
Maviliği boydanboya yararak
Yıkılıp çatırtılarla
Sonra kavaklar gitti

Taş kesildi suskunluk.

MEHMET BAŞARAN
(1926 - 2015)

MEYVESİZ ERİK AĞACI

Baharda meyve vermedi erik ağacı
Utandı -
Buruk baktı yapraklarına
Çıplak dallarına
Ve ağladı
Ve mahallenin veletleri -meyve hırsızı-
Hiç taş atmadılar
Küçümseyerek baktılar ağaca
Ve gittiler.
Öylesine yüzüstü ve öylesine yapayalnız
Erik Ağacı
Artlarından onlara özlemle baktı
Ve ağladı.
Ve mahallenin bayları bayanları
Ayrımsamadılar
Zavallı erik ağacını
Ki öylesine yararsız – öylesine suçlu
Ağladı.
Yalnız kara bir kedi -gölge dostu

Güneş gibi sarı gözleriyle
Uzun uzun süzdü erik ağacını
Ve yer yurt edindi.
Dört enik getirdi gölgesine ağacın
Şimdi erik ağacı
Hazla uzatır serin şemsiyesini
Yavrucuklar azılı güneşinden yazın
Kavrulmasınlar diye.

ZAHRAD
(1924 - 2007)

MEZARLIK AĞAÇLARI

Yedi yayla kızının çelikten baltaları
Irmağa aksederek yükselince yukarı
Taşların, toprakların üstüne serildiler
Mezarlık ağaçları.

Binlerce ölü gören, bir tek balta görmeyen,
Uzun sırat köprüsü bizden yapılır diyen
Mezarlık, ağaçları.

ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI
(1904 - 1946)

RAHATLI KAÇAN AĞAÇ

Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Tanrının işine bakın

Geceyi gündüzü biliyor
Dört mevsimi, rüzgârı, karı
Ay ışığına bayılıyor
Ama kötülemiyor karanlığı

Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin...

MELİH CEVDET ANDAY
(1915 - 2002)

SAKIN KESME

Ey hemşehri! Sakın kesme,
yaş ağaca balta uran el unmaz!
Na, kütükler!.. Nice yıldır,
hiçbirine kervan gelmez, kuş konmaz;
Bunları kes, o baltanla
bu çürümüş ağaçları yere ser!

Bak, sizin köy şu yemyeşil
koruluğun gölgesinde ne güzel!..
Gönülleri açmadadır,
yaprakların arasından esen yel.
Yazık, günah olmaz mı ki,
çıplak kalsın bu zümrüt yurt, şirin yer!

Hem dünyada en birinci borç değil mi her kula,
Bir tohumu fidan yapmak, fidanı da bir orman?..
Eğer böyle olmasaydı, ne kalırdı oğula;
"Mirâsımı artır" diye öğüt veren atadan?..

Sakın kesme, her dalından bir güzel kuş ses versin;
Sakın kesme, gölgesinde yorgun çiftçi dinlensin;
Sakın. kesme, şu sevimli köye kanad-kol gersin;
Sakın kesme, aziz vatan günden güne şenlensin!...

MEHMET EMİN YURDAKUL
(1869 -1944)

ZERDALİ AĞACI

I.

Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım,
Aklın ermeden.

Bak kurt gibi kalın yapılı
Görmüş geçirmiş ağaçlara
Küçük zerdali ağacım,
Pişman olursun sonra.

Şimdi okşar da hafif hafif
Bir gün yerden yere çalar rüzgâr
Küçük zerdali ağacım,
Bakma güzel gitsin havalar.

Sallansın dalların çocuklar gibi
Bakma güneş ısıtsın varsın
Küçük zerdali ağacım,
Sonra donarsın.

Zemheride bahar mı olur
Akşamları seyret anlarsın
Sakin erkenden çiçek açma
Küçük zerdali ağacım.

II.

Kar yine başladı yağmaya
Küçük zerdali ağacım,
Ne soran ne arayan bulunur
İnsan naçar kalmaya.

İnceydin sevgilimin bileklerinden
Daha maviydi damarların
Üşüyor musun karanlıkta
Küçük zerdali ağacım.

Düşün bir kere, yaz günlerini
İnsanlar doldurmuş sokakları
Güneşle kucak kucağa
Hafif bir toz kaplamış yaprakları.

Düşün bir kere, çiçek içindesin.
Bir kız alıp göğsüne takmış,
Düşün bir kere, meyve vermişsin
Çocuklar dallarına çıkmış.

Düşün bir kere, büyümüşsün, gelişmişsin,
Senden kayık yapmışlar;
Küçük bir bulut yelkenin sanki
Denize bırakmışlar.

Şimdiyse senin halin
Ölümden acı,
Karakış ortasında
Küçük zerdali ağacı.

CAHİT KÜLEBİ
(1917 - 1997)

ZEYTİN TÜRKÜSÜ

Zeytini söyleyelim
Zeytin eğri büğrüdür ama kayalardan fıskırır
Yedisinde meyve verir
Ve ölmez, görülmez öldüğü
Ağır aksak meyvelense de kısır kalmaz
Kadınımızdır.

Zeytini söyleyelim zeytini
Korkmaz kuraktan
Çirkindir yararlı olduğunca
Meyvesi dögölerek alınır
Çekirdeğine kadar işlenir
Mevsimden mevsime bakılır yüzüne
İnsanımızdır.

Zeytini söyleyelim zeytini
Kutsal kitaplarda ona and olunmuştur
Çünkü vermezse meyvesini aç kalınır
Ne zaman kalır çocuğa bilinmez
Yerini hep bir genç ağaç doldurur
Ölümsüzdür
İşçimizdir.

Zeytini söyleyelim
Zeytin hakkı için
Kayayı delen delice hakkı için
Bu buruşuk, acı ekmek katığı için
Yağı alınan çekirdeği hakkına

Hak yerde kalmayacaktır.

SENNUR SEZER
(1943 - 2015)

ZEYTİNLİK

Kurşunî yapraklar altında çıktı yukarlara
Kurşunî hep ve zeytinliklere karışircasına;
Toza belenmiş alnını gömdü sonra
Kızgın elinin tozluğuna.

Hepsinden sonra bu. İşte buydu sonu.
Gözlerim körleşirken gitmeliyim ben;
Neden istiyorsun bunu, var olduğunu
Neden söylüyeyim, seni artık bulamazken.

Artık bulamıyorum seni bende, hayır.
Başkalarında da. Bu taşta da yoksun sen.
Artık bulamıyorum seni. Yalnızım ben.

Bütün insanlığın acısıyla yalnızım,
Onu seninle hafifletmek için omuzlamıştım;
Oysa yoksun, adsız utanç, sen...

Sonradan anlatıldı: "Bir melek geldi derken..."

Ne meleđi? Ah geceydi gelen
Ağaçlarda yaprakları ilgisizce kımıldatarak.
Havarilerse düşlerinde sıçradılar ancak.
Ne meleđi? Ah geceydi gelen.

Görülmemiş bir gece değildi gelen gece;
Onun gibi yüzlercesi gelip gider.
Sonra köpekler uyur, taşlar durur öylece.
Ah yaşlı bir gece, ah herhangi bir gece
Tekrar sabahın olmasını bekleyen.

Melekler böyle yakaranlara gelmez çünkü,
Geceler genişlemez bunların çevresinde.
Kendini kaybedenleri her şey bırakır yüzüstü;
Babalar onları terkederler,
Kapanır onlara analar rahmi de.

RAINER M. RILKE
(1875 - 1926)

İÇİNDEKİLER

Ağacım - Orhan Veli Kanık /2
Ağaç - Ahmet Erhan / 3
Ağaç - Ahmet Haşim / 4
Ağaç - Arif Nihat Asya / 5
Ağaç - Cahit Irgat / 7
Ağaç - İlhan Berk / 8
Ağaç - Sıtkı Tuncer / 9
Ağaç altında - Selâhattin Batu / 10
Ağaçlar - Cahit Zarifoğlu / 11
Ağaçlar - Federico Garcia Lorca / 14
Ağaçlar - Şükran Kurdakul / 15
Ağaçlar uyuyor - Turgut Uyar / 16
Ağaçlar ve kuşlar - Sabahattin Kudret Aksal / 18
Ahlat ağacı - Mehmet Başaran / 19
Arkadaşım badem ağacı - Aziz Nesin / 21
Arsız ağaç - Celâl Vardar / 23
Bir ardıc kuşu akasya ağacında - Cevat Çapan / 25
Bir kayısı ağacı - Abdülkadir Meriçboyu / 27
Bir yılbaşı ağacı için - Ahmet Erhan / 31
Bir zeytin ağacının gövdesine - Tefik El Zeyyad / 32
Ceviz ağacı - Nâzım Hikmet Ran / 35
Cezayir ağacı - Onat Kutlar / 37
Cümle ağaç uykusundan uyandı - Aşık Veysel Şatıroğlu / 39
Dut ağacı - Sennur Sezer / 40
Hep ağaçlara - Sabahattin Kudret Aksal / 42
Hiç yolunuz ormana düştü mü? - Celâl Sılay / 43
Hiçbir ağaç böyle harikulade.. - Nâzım Hikmet Ran / 44
İğde ağacı - Oğuz Tansel / 46
Kavak ağacı - Oğuz Tansel / 47
Kavaklar - Mehmet Başaran / 48
Meyvesiz erik ağacı - Zahrad / 49
Mezarlık ağaçları - Ömer Bedrettin Uşaklı / 51
Rahatı kaçan ağaç - Melih Cevdet Anday / 52
Sakın kesme - Mehmet Emin Yurdakul / 53
Zerdali ağacı - Cahit Külebi / 55
Zeytin türküsü - Sennur Sezer / 58
Zeytinlik - Rainer Maria Rilke / 60

ŞİİR PARKI
www.siirparki.com
SEMİRAMİS KANBAK

Tematik Şiirler Dizisi: 1